

**SPRAWOZDANIE
Z REALIZACJI
GMINNEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI
I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW
ALKOHOLOWYCH W TYCHOWIE
w 2010 r.**

Luty 2011 r.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych realizowany w 2010 r. był kontynuacją założeń podjętych w programach z poprzednich lat. Zadania związane z realizacją działań profilaktycznych i rozwiązywania problemów alkoholowych podejmowane w programie, należą do zadań własnych gminy zgodnie z art. 4¹ ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałania alkoholizmowi z dnia 26 października 1982 r. (t.j. z 2002 r. Dz. U. Nr 147 poz. 1231 z późn. zm.).

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2010 r. został zatwierdzony przez Radę Gminy Uchwałą NR XXXIX/267/09 z dnia 21 października 2009 r.

Na realizację Programu w 2010 r. zaplanowano w budżecie gminy środki w kwocie **111.059,96 zł**, w tym na przeciwdziałanie narkomanii **4.000,00 zł**.

Ogółem w okresie od 01.01.2010 – 31.12.2010 r. wydano **101.645,03 zł**, w tym na przeciwdziałanie narkomanii **3.482,00 zł**.

W związku z niewykorzystanymi środkami Gminna Komisja Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych **wnioskuje o przesunięcie kwoty w wysokości 9.414,93 zł na realizację zadań w 2011 roku. Środki zostaną wykorzystane na zakup wyposażenia do nowo powstałych świetlic środowiskowych oraz organizację czasu wolnego w czasie ferii zimowych w 2011 roku - zajęcia sportowo - rekreacyjne dla dzieci i młodzieży z terenu naszej gminy.**

Podstawowe cele strategiczne programu w 2010 roku to:

1. Edukacja społeczna szkodliwości stosowania używek.
2. Ograniczenie rozmiarów problemów spowodowanych używaniem substancji Psychoaktywnych.
3. Zwiększenie zasobów niezbędnych do radzenia sobie z już istniejącymi problemami.

Powyższe cele realizowane były poprzez następujące zadania:

Rozdział I

I. Zwiększanie pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu oraz narkotyków.

W ramach tego zadania :

1) Prowadzone były dyżury terapeuty w punkcie konsultacyjnym w wymiarze 3 godzin tygodniowo od kwietnia do końca sierpnia, natomiast co drugi tydzień w miesiącach od września do końca marca. Terapeuta udzielał porad osobom uzależnionym i członkom ich rodzin. W punkcie tym dyżur pełnił socjolog specjalista terapii p. Bogdan Mieszkowicz-Adamowicz rozwiązywał problemy związane z nadużywaniem środków odurzających oraz alkoholu, które szkodliwie działają na organizm ludzki.

W ramach punktu:

- udzielano informacji na temat szkodliwości alkoholu i mechanizmów choroby alkoholowej wszystkim osobom zainteresowanym,
- informowano osoby uzależnione od alkoholu o możliwościach leczenia,
- w punkcie podejmowano również działania mające na celu motywowanie i kierowanie do leczenia osoby, wobec których zachodziło uzasadnione podejrzenie istnienia choroby alkoholowej,
- udzielano wsparcia osobom, które zakończyły terapię odwykową,
- przeciwdziałano przemocy w rodzinie,
- udzielano wsparcia i porad rodzicom w sytuacji nasilających się problemów wychowawczych z dziećmi (nie tylko w związku z chorobą alkoholową w rodzinie),
- dostarczano informacji na temat możliwości poprawy trudnej sytuacji życiowej dla członków rodzin dotkniętych problemem alkoholowym,
- z pacjentami uzależnionymi od alkoholu prowadzono pracę psychoterapeutyczną nakierowaną na uzyskanie wiedzy o istocie choroby alkoholowej, zmianę postaw i zachowań związanych z piciem alkoholu, utrzymanie i zachowanie abstynencji,
- psychoterapia w zakresie uzależnienia od alkoholu umożliwia również zmianę zachowań, unikanie zachowań agresywnych, likwidację destrukcji w swoich rodzinach.

Niektórzy pacjenci byli objęci programem pomocowym Rodzina Razem w 2009 r., pracowano w systemie zarówno psychoterapii indywidualnej jak i w systemie grypy terapeutycznej.

Łącznie z Punktu Konsultacyjnego w Tychowie skorzystało - 177 osób.

Na realizację tego zadania wydatkowano kwotę - **4.800,00 zł.**

Roczne merytoryczne sprawozdanie z działalności Punktu Konsultacyjnego stanowi załącznik do niniejszego sprawozdania:

- 1) osoby uzależnione, utrzymujące abstynencję uczestniczyły systematycznie w programie „after care”, organizowanym na terenie Wojewódzkiego Ośrodka Terapii Uzależnienia od Alkoholu i Współuzależnienia w Stanominie.
- 2) kierowanie osób realizujących zadania gminnego programu na szkolenia i dofinansowanie szkoleń z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych – **575,81 zł.**
- 3) dofinansowanie udziału w konferencjach i innych formach spotkań związanych z podnoszeniem kwalifikacji ludzi pracujących na rzecz uzależnionych i ich rodzin – **650,00 zł.**
- 4) zwiększenie dostępności do psychologa i terapeuty mających na celu udzielenia wsparcia i porad rodzicom i nauczycielom w sytuacjach nasilających się problemów i kontaktu z narkotykami oraz dopalaczami – **2.400,00 zł.**

Łącznie na realizację tego zadania wydatkowano kwotę - 8.425,81 zł.

II. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe pomocy psychospołecznej i prawnej w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.

1. Współpracowano ze szkołami, służbą zdrowia, kościołem, policją i GOPS w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
Gminny Zespół Interdyscyplinarny powołany przez Wójta Gminy Zarządzeniem Nr 69/07 z dnia 29 października w celu zintegrowania służb, instytucji oraz stowarzyszeń i organizacji pozarządowych na rzecz pomocy ofiarom przemocy w rodzinie przeprowadził **1** interwencję na wniosek dyrektora Szkoły Podstawowej w Tychowie.

Głównymi problemem, którym zajął się zespół:

- * zaniedbania wychowawcze dzieci,
- * przemoc w rodzinie,
- * nadużywanie alkoholu przez rodziców,
- * brak realizacji obowiązku szkolnego przez dzieci.

2. W ramach punktu informacyjno-konsultacyjnego udzielano pomocy psychologicznej i terapeutycznej ofiarom przemocy domowej.
3. Poza terapią uzależnień prowadzone było poradnictwo logopedyczne.
W bieżącym roku logopeda mgr Hanna Górczyńska przeprowadziła badania na terenie:
  - * Przedszkola w Tychowie „0”- **43**, dzieci z zaburzeniami mowy - **26** dzieci
  - * Przedszkole w Tychowie 5-latki -**34**, dzieci z zaburzeniami mowy - **20** dzieci
  - * Szkoły Podstawowej w Tychowie „0”- **20**, dzieci z zaburzeniami mowy - **15** dzieci
  - * Szkoła Podstawowa w Dobrowie klasy I – **10**, dzieci z zaburzeniami mowy - **3** dzieci
  - * Szkoła Podstawowa w Dobrowie „0”- **7**, dzieci z zaburzeniami mowy - **7** dzieci
  - * Szkoła Podstawowa w Dobrowie 5-latki – **5**, dzieci z zaburzeniami mowy - **1** dziecko

Ogółem w/w przebadano 130 dzieci z których terapii logopedycznej wymaga - 57 dzieci.

Logopeda złożył szczegółowe sprawozdanie z terapii logopedycznej, które stanowi załącznik do niniejszego sprawozdania.

4. Pani Eliza Kaźmierczak zatrudniona jako logopeda również prowadziła terapię logopedyczną na terenie Szkoły Podstawowej w Tychowie, gdzie terapią objętych było - **24 dzieci**. Sprawozdanie szczegółowe w załączeniu.
5. Pani Monika Falana jest zatrudniona jako logopeda w Zespole Szkół w Dobrowie, terapią logopedyczną objęła - **20 dzieci** z klas O oraz I-III Szkoły Podstawowej (szczegółowe sprawozdanie w załączeniu).

Łącznie przebadano - 174 dzieci w szkołach znajdujących się na terenie Gminy Tychowo.

Logopedzi prowadzą terapie z dziećmi, które mają problemy z:

- * zaburzeniami mowy
- * opóźnionym rozwojem mowy
- * zaburzeniem słuchu fonemowego
- * Stygmatyzm, dyslalie, oligofazje
- * zaburzenia dyzrartyczne
- * problemy z wymową po rozszczepie podniebienia

Terapia logopedyczna ma bardzo duże znaczenie dla późniejszej edukacji uczniów. Celem terapii logopedycznej jest :

1. Wykrywanie i usuwanie wad wymowy.
2. Kształtowanie prawidłowej mowy poprzez korygowanie zaburzeń w zakresie strony Fonetycznej, leksykalnej.
3. Stymulowanie opóźnionego rozwoju mowy.
4. Doskonalenie mowy już ukształtowanej.
5. Wdrażanie do praktycznego wykorzystania nawyków poprawy wymowy przyswojonej w toku ćwiczeń.
6. Usprawnianie techniki czytania i pisanja.
7. Wdrażanie dzieci do obcowania z literaturą i sztuką oraz twórczej aktywności słownej.

Łącznie na zadanie wydatkowano - 13.850,00 zł.

III. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych:

- 1) Istotną rolę w procesie edukacji dzieci z rodzin dysfunkcyjnych odgrywają świetlice wiejskie. Dlatego zadaniem priorytetowym Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych również w 2009 r. było utrzymanie działalności Świetlic wiejskich: w Tychowie, Kowalkach, Sadkowie, Smęcinnie, Pobądku, Trzebiszynie i Słoninie.
- 2) Celem tych zajęć było udzielenie dzieciom z rodzin patologicznych pomocy psychologiczno - pedagogicznej, zapewnienie opieki wychowawczej oraz kształtowanie nawyków wartościowego i aktywnego spędzania czasu wolnego.
- 3) Zajęcia miały na celu rozwijanie zainteresowań dzieci; zapewnienie warunków do nauki i pomocy w nauce; promowanie zdrowego stylu życia i przeciwdziałanie uzależnieniom.

Łącznie z różnych form działalności z sześciu świetlic korzysta ponad - 100 dzieci.

Liczba ta różnie kształtuje się w różnych okresach, w zależności od różnych czynników czy są to wakacje czy rok szkolny.

Placówki na bieżąco były zaopatrywane w materiały papiernicze, plastyczne, sportowe, gry planszowe, środki czystości oraz urządzenia AGD.

Prowadzona była konserwacja, wymiana, remonty, naprawa i instalacja niezbędnych elementów w świetlicach, dająca możliwość korzystania przez dzieci.

Prowadzenie, utrzymanie i finansowanie świetlic środowiskowych kosztowało - **33.495,54** zł, w tym: żywność - 1. 970,07 zł, zakup materiałów i wyposażenia - 20.945,68 zł; zakup usług pozostałych - 7.441,90 zł, wynagrodzenia bezosobowe - 1.600,00 zł, energia - 485,16 zł, akcesoria komputerowe - 1.052,73 zł.

Merytoryczne sprawozdania z działalności świetlic stanowią załącznik do niniejszego sprawozdania.

- 1) We współpracy z placówkami oświatowymi przeprowadzone zostały spektakle profilaktyczne we wszystkich szkołach na terenie naszej gminy jak również była objęta Szkoła Ponadgimnazjalna w Tychowie. Koszt programów - **3.550,00** zł,
- 2) We wszystkich szkołach i przedszkolu na terenie naszej gminy realizowano programy profilaktyczne. Dofinansowanie tych programów wyniosło - **4.320,24** zł:
  - a) Gminny Ośrodek Sportu i Gospodarki Komunalnej zrealizował projekt „RAZEM BEZPIECZNIEJ” oraz „BEZPIECZNA GMINA” - celem projektu było przeprowadzenie cyklu zajęć profilaktycznych dotyczących szkodliwości spożywania alkoholu i zażywania narkotyków wśród dzieci i młodzieży dofinansowanie – **1.000.00** zł,
  - b) w Gimnazjum realizowany był kolejny etap rozgrywek sportowych prowadzonych przez Pana Przemysława Frańczaka „SPRAWNE CIAŁO TRZEŹWY UMYŚŁ” edycja IV i V dofinansowanie programu wyniosło- **800,00** zł,
  - c) dofinansowanie programu koła teatralnego w Szkole Podstawowej w Tychowie na kwotę - **1.600,00** zł,
  - d) realizowany przez Sanepid w Białogardzie konkurs w szkołach z terenu gminy Tychowo uczniowie z Gimnazjum w Dobrowie i Tychowie „ HIV I AIDS BEZ TAJEMNIC” - **300.00** zł,

- e) odbył się turniej sportowy pod hasłem „Czerwona kartka narkotykom i dopalaczom” zorganizowany dla uczniów Szkoły Podstawowej w Tychowie i oraz Gimnazjum w Tychowie i Dobrowie - **500,00 zł**,
  - f) dofinansowano szkolne koło czytelnicze w Gimnazjum w Tychowie, które realizuje projekt „Z książką – każdego dnia”. Zakupiono książki o tematyce związanej z używkami oraz niebezpieczeństwami wśród młodzieży na kwotę - **999,04 zł**,
- 3) GKPiRPA współpracowała ze Szkołami znajdującymi się na terenie gminy oraz Przedszkolem w zakresie pomocy skierowanej do dzieci i młodzieży zakupiono pomoce dydaktyczne do wykorzystania na lekcjach wychowawczych w szkołach oraz nagrody za różnorodne konkursy (ortograficzny, palm wielkanocnych itp.) na kwotę - **2.230,06 zł**,
  - 4) Prenumerata czasopisma „która była wykorzystywana w 2010 r. „Świat Problemów” – **240,00 zł** oraz zakup programu „Dopalacze i narkotyki – niewinny początek” - **110,00 zł**,
  - 5) W ramach współpracy z Państwową Agencją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Warszawie nieodpłatnie otrzymaliśmy broszury, ulotki służące oddziaływaniom profilaktycznym i przekazaliśmy je do Punktu Informacyjno-Konsultacyjnego, biblioteki szkolnej w Tychowie oraz na świetlice ramach **Ogólnopolskiej Kampanii „SPRAWDŹ CZY TWOJE PICIE JEST BEZPIECZNE”**,
  - 6) Został zakupiony program profilaktyczny prowadzony przez Państwową Agencję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych **„ZACHOWAJ TRZEŹWY UMYŚL”** Do realizacji w szkołach na terenie naszej gminy w 2010 r.,
W Zespole Szkół Ponadgimnazjalnych dla młodzieży były prowadzone dwukierunkowo prelekcje przez pedagoga szkolnego, jak również rozgrywki sportowe w różnych grupach wiekowych dofinansowano zakup medali i pucharów na kwotę - **607,00 zł**,
  - 7) Wyposażono szkoły gminne w programy edukacyjne do wykorzystania przez pedagogów szkolnych o tematyce profilaktycznej na kwotę - **1.044,00 zł**,
  - 8) Dofinansowano organizację czasu wolnego - zajęć sportowych dla dzieci i młodzieży w Szkole Podstawowej i Gimnazjum w Tychowie skorzystało - 97 dzieci, w czasie ferii zimowych na kwotę – **1.002,98 zł**,
  - 9) Dofinansowano dowóz dzieci z sołectw naszej gminy do kina w czasie ferii zimowych oraz na basen na kwotę – **1.674,10 zł**,
  - 10) Dofinansowano organizację czasu wolnego w czasie ferii zimowych w Sołectwach na terenie gminy w Tychowo -**3.166,89 zł** oraz opłacono zatrudnienie w świetlicach środowiskowych na okres ferii -**2.052,00 zł**,
  - 11) Dofinansowano organizację Dnia Dziecka w Zaspach Wielkich i Bukówku, której celem była integracja dzieci z rówieśnikami na kwotę - **397,50 zł**,
  - 12) Dofinansowano organizację zawodów rybackich dla dzieci i młodzieży organizowanych przez Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych w Tychowie w wysokości - **322 ,42 zł**,

- 13) Dofinansowano koło PZW „Tychowo-Gmina” - organizatora zawodów wędkarskich o Puchar Wójta Gminy oraz zawodów dla młodzieży zakup środków łączności w wysokości - **500,00 zł**,
- 14) Dofinansowano wyposażenie świetlic środowiskowych w niezbędny sprzęt oraz zakupiono inne materiałów na kwotę - **1.929,21 zł**,
- 15) Zakupiono stroje sportowe dla dzieci i młodzieży reprezentujących gminę na rozgrywkach sportowych na kwotę - **2.500,02 zł**.

Łączny koszt tego zadania wynosi - 64.341,00 zł.

IV. Podejmowanie interwencji w związku z naruszaniem przepisów określonych w art. 13.1 i 15 dotyczącym zakazu reklamy napojów alkoholowych oraz zakazu podawania napojów alkoholowych osobom nietrzeźwym, nieletnim, na kredyt i pod zastaw oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.

W roku 2010 r. Gminna Komisja Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych nie występowała z wnioskiem do Wójta Gminy, o wszczęcie postępowania administracyjnego o cofnięcie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych. Nie otrzymywała zgłoszeń o nie przestrzeganiu w/w ustawy.

Rozdział II

Działalność Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Tychowie.

Zadaniem komisji było inicjowanie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osób uzależnionych od alkoholu o obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego.

W 2010 roku Gminna Komisja odbyła 11 posiedzeń.

Na diety wydatkowano kwotę : **4.730,00 zł**.

Na posiedzeniach Komisja rozpatrywała m.in. wnioski o dofinansowanie zadań wynikających z Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Rozpatrzyła **17** wniosków o wydanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

Do komisji wpływały informacje o nadużywaniu alkoholu przez mieszkańców naszej gminy (pisma z Prokuratury w Białogardzie, od kuratorów, od członków rodzin, z Posterunku Policji w Tychowie) - łącznie Gminna Komisja Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wystosowała wezwania **do 22 osób**. Wszystkie zgłaszane osoby zapraszone były do punktu konsultacyjnego w celu poddania się terapii prowadzonej przez terapeutę Pana Bogdana Mieszkowicza. Osoby, które nie skorzystały z tej formy pomocy proszone były na posiedzenie komisji ponownie. Na wezwania zgłosiło się **11 osób**.

W związku ze zmianą przepisów dotyczących orzekania w przedmiocie uzależnienia od alkoholu skierowano **6 osób** na badania do biegłych psychiatry i psychologa w celu wydania opinii o uzależnieniu. W związku z powyższym komisja występowała z **wnioskiem do sądu** o wydanie postanowienia o zobowiązaniu do leczenia odwykowego dla **1** osoby.

Osoba ta **została skierowana przez sąd w celu przymusowego leczenia** w Wojewódzkim Ośrodku Uzależnień w Stanominie.

Opłata za opinie wydatkowano - 362,00 zł

Opłata kosztów sądowych wyniosła - 40,00 zł

Łącznie wydatkowano - **402,00 zł**

Do realizacji gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych w roku ubiegłym zakupiono niezbędne materiały biurowe **-184,00 zł**, artykuły spożywcze na posiedzenia komisji **122,22 zł**. Obsługa koordynatora wyniosła **7.200,00 zł**. Na wniosek Komisji Rewizyjnej Miasta i Gminy Tychowo zakupiono laptop ASUS za kwotę **2.390,00 zł**.

Łącznie wydatkowano 15.028,22 zł.

Rozdział III

Podsumowanie

Zadania wynikające z ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi zaplanowane w Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w 2009 roku zostały zrealizowane. Rada Miejska na bieżąco kontrolowała realizację programu. Zadania realizowane w programie służyły zwiększeniu skuteczności pracy z problemem alkoholowym, zapewnieniu alternatywnych form spędzania wolnego czasu dzieci i młodzieży oraz szerszemu udostępnianiu pomocy psychospołecznej i rehabilitacyjnej.

Wnioski

1. Zwiększanie działalności profilaktycznej poprzez organizowanie zajęć pozalekcyjnych, w sześciu świetlicach środowiskowych i pozaszkolnych programów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży na terenie gminy.
2. Podejmowanie działań w edukacji dorosłych (rodziców).
3. Kontynuacja współpracy z Policją, GOPS, służbą zdrowia, kuratorami, szkołami i organizacjami pozarządowymi.
4. Doskonalenie systemu kompleksowej pomocy rodzinom z problemem przemocy domowej.
5. Motywowanie istniejących służb na terenie gminy do kontrolowania i monitorowania zagrożeń związanych z przemocą domową w rodzinach uzależnionych od alkoholu i dysfunkcyjnych.
6. W celu udzielania pomocy psychologicznej wskazane byłoby zatrudnienie psychologa do udzielania pomocy w szkołach w trudnych sytuacjach.

Sporządziła:

mgr inż. Lidia Siwek – Koordynator Gminnego Programu
Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
w Tychowie